

مقطع تحصیلی: کاردانی کارشناسی رشته: حسابداری ترم: دوم سال تحصیلی: 1398 - 1399

نام درس: اخلاق حرفه ای در تجارت نام و نام خانوادگی مدرس: محمد جواد رازقی

آدرس email مدرس: mohamad.j630@yahoo.com تلفن همراه مدرس: 09211819376

جزوه درس: اخلاق حرفه ای در تجارت مربوط به هفته : چهاردهم پانزدهم شانزدهم

text: دارد ندارد voice: دارد ندارد power point: دارد

ندارد

تلفن همراه مدیر گروه :

موضوع گیری بین المللی علیه تحریمهای اقتصادی

سوء استفاده قدرت های بزرگ از ماده 41 منشور ملل متحد که قطع روابط اقتصادی را با «شورای امنی ت» یک کشور به صورت کلی یا محدود تحت شرایط خاصی با تصویب مجاز شناخته است مخالفت های گسترده ای را در سطح بین المللی در پی داشته است . این مخالفتها عمدتاً به خاطر ناموجه بودن بسیاری از تحریم های اقتصادی، عدم بهره گیری کامل

• اخلاق در تجارت ۶۷

1. منشور ملل متحد برای حل و فصل مناقشات یا از سازوکارهای پیش بینی شده در ماده 33 موارد اختلاف و بی توجهی به پی آمدهای غیرانسانی و غیراخلاقی تحریم های اقتصادی یک جانبه و چندجانبه روی افراد بی گناه و اقشار آسیب پذیر بوده است . برای نمونه یادآور می شود که اتحادیه بین المجالس 2 در قطع نامه مورخ 20 اکتبر سال 2000 م در اجلاس خود در جاکارتا) اندونزی (به نکات زیر اشاره کرده است:

1. سازمان ملل متحد در دهه 1990 بیش از هر زم ان دیگر با استناد به ماده 41 منشور

ملل متحد از تحریم های اقتصادی استفاده کرده است . جامعه بین المللی اکنون به حدکافی تجربه کسب کرده است تا اثرات این تحریمها را مورد ارزیابی قرار دهد.

2. ما معتقدیم که جامعه بین المللی باید برای برطرف کردن مشکلات ناشی از این

تحریمها اقدام کند ، زیرا این تحریم ها همیشه با موفقیت توأم نبوده و روش های به

کار رفته برای اعمال آنها با مخالفت جدی مواجه شده است و این شب هه روز به روز

افزایش می یابد که تحریم های اقتصادی ابزار قابل اعتمادی برای برقراری صلح و

امنیت بین المللی محسوب نمی شوند.

3. در جامعه جهانی امروز که کشورها از لحاظ اقتصادی به یکدیگر وابسته اند بی توجهی به واکنش های انسان گرایانه (پیامدهای غیراخلاقی و ضد بشری تحریم های اقتصادی) پشتیبانی عامه را از آنها سلب کرده یا کاهش داده است.

4. تحریمهای همه جانبه و رویه های مورد عمل در این زمینه اثرات منفی بر شرایط زندگی افراد ساکن در کشور مورد تحریم دارد که این اثرات فراتر از حد تص ور اعضای سازمان ملل است، به ویژه آنکه زیانهای ناشی از این تحریم ها همه افراد جامعه را بدون استثنا تحت تأثیر قرار می دهد درحالی که انگیزه اصلی از اعمال تحریم تغییر رفتار دولتهاست.

طبق ماده 33 منشور ملل متحد، طرفین مناقشه یا اصحاب دعوا در وهله اول باید برای رفع اختلافات خود از همه .

ابزارهای ممکن از جمله مذاکره، حکمیت، میانجیگری، توسل به سازمانهای منطقه ای یا ترتیبات دیگری که موجود است استفاده نمایند. تحریم اقتصادی، آخرین گزینه قبل از توسل به قوه قهریه است.

2. Inter – Parliamentary Union

۶۸ اخلاق در تجارت

5. اثرات منفی تحریمهای اقتصادی بر اقتصاد کشورهای ثالث، شرکای تجاری کشور مشمول تحریم و همسایگان آن انکارناپذیر است و جامعه بی نالمللی بدون رعایت مفاد ماده 50 منشور ملل متحد اقدامی برای جبران خسارت این گروه از کشورها یا ارائه راه حل برای جلوگیری از آن انجام نمی دهد.
6. منشور ملل متحد حق هر کشوری را برای حفظ مناسبات اقتصادی یا روابط تجاری خود با کشور دیگر) یا گروه هایی از کشورها (به رسمیت شناخته است الزام دولت ها به رعایت مفاد تحریم هایی که با آن موافق نیستند یا آن را جایز نمی دانند حق مزبور را نقض می کند.
7. با توجه به توضیحات مندرج در بند (6) رعایت مفاد تحریم های اقتصادی که اثرات منفی بر زندگی افراد کشورهای مشمول تحریم دارند برای کشورهای ثالث و اتباع آنها الزام آور نخواهد بود.
8. در حال حاضر شورای امنیت و مجمع عمومی صلاحیت آن را دارند که اثرات تحریمهای اقتصادی را از لحاظ دستیابی به اهداف مورد نظر) تأمین صلح و امنیت

بین المللی (و میزان انطباق آنها را با مواد 34 و 35 منشور مورد بررسی و ارزیابی قرار دهند.

تحریمهای اقتصادی و تجاری یک جانبه در بردارنده آسیب های ناخواسته بر شهروندان کشورهای مشمول تحریم به ویژه زنان، کودکان و افراد کهنسال هستند و سازمان ملل باید کشورها را از وضع چنین تحریمهایی منع کند.

9. هنگام تصویب تحریم های اقتصادی سازمان ملل باید همه جوانب امر به ویژه

جنبه های غیرانسانی و اثرات آنها را بر کشورهای ثالث مورد بررسی قرار دهد.

10. شورای امنیت باید تا آنجا که مقدور است از وضع تحریم های جامع علیه کشورها

خودداری کند. برای جبران خسارات ناشی از تحریم به کشورهای ثالث باید

سازوکارهای مناسبی تعبیه شود. مدت زمان تحریم باید کاملاً مشخص و اهداف آن

کاملاً شفاف و واقع گرایانه باشد.

• اخلاق در تجارت ۶۹

از وضع تحریمهایی که اثرات فرا منطقه ای دارند و تعیین تکالیفی برای اتباع کشورهای

که علاقه مند به مشارکت در تحریم اقتصادی یا تجاری نیستند، باید اکیدا خودداری شود.

قرارگرفتن دارو و مواد غذایی در فهرست کالاهای مشمول تحریم ج ایز نیست و این

قبیل اقلام به دلایل بشردوستانه و اخلاقی باید از لیست کالاهای مشمول تحریم خارج

شوند. در تمام تصمیماتی که سازمانهای بین المللی به ویژه ارگانهای تابع سازمان ملل

اتخاذ می کنند باید موازین حقوق بین الملل و استانداردهای ان سان گرایانه لحاظ و به آنها

احترام گذارده شود.

اخلاق تجاری و حقوق مالکیت معنوی

قوانین — — و مقررات بین المللی یا داخلی متعددی از حقوق مخترعان، مکتشفان و

تولید کنندگان کالاهای جدید به ویژه فراورده هایی که دانش پایه هستند یا سهم فناوری های

نوین در هزینه تولید آنها بالاست حمایت می کند. در حال حاضر کشورهای عضو

(1حقوق مالکیت معنوی در TRIP مکلف اند که مفاد موافقت نامه « سازمان جهانی تجارت »

رابطه با تجارت (را رعایت کنند و براساس موازین و اصول پذیرفته شده، عدم رعایت

حقوق مالکیت معنوی افراد با اخلاق تجاری مغایرت دارد، اما برخی از کارشناسان

اقتصادی به دلایل بشردوستانه تحت شرایط خاصی عدم رعایت حقوق مالکیت معنوی را

در مواردی که زندگی انسانها به خطر می افتد جایز می دانند. در اواخر دهه 1990 دولت برزیل برنامه وسیع و بلند پروازانه ای برای تولید داروهای که عمدتاً برای درمان بیماری های ویروسی از جمله ایدز ، Antiretroviral موسوم به کاربرد دارند ، تدوین کرد . هدف شرکت های برزیلی از تولید این قبیل داروها به بهای ارزان کمک به بیماران مبتلا به ایدز در کشورهای جهان سوم بود . این اقدام که مستلزم عدم رعایت حقوق مالکیت معنوی شرکت های معتبر داروسازی است که ابداع کنند ه اصلی داروهای مزبور به ویژه در ایالات متحده هستند با استقبال تعداد زیادی از کشورهای

1. Trade Related Intellectual Property (TRIP)

۷۰ اخلاق در تجارت

افریقایی، آسیایی و امریکای لاتین مواجه شد . کشور هند نیز از این روش تبعیت کرد و به تولید داروهای ژنریک برای درمان مبتلایان به بیماری ایدز به قیمتی در حدود 4 درصد های اصلی آنها اقدام کرد « . برند « بهای فروش در اینجا لازم است یادآور شویم که براساس گزارش ارائه شده به پارلمان اروپایی بالغ در کشورهای درحال توسعه و بیش از 25 میلیون نفر آنها HIV بر 95 درصد مبتلایان به امید به زندگی را 20 سال کاهش « ایدز « در جنوب افریقا به سر می برند . ابتلا به بیماری می دهد و مشکلات اقتصادی و اجتماعی فراوانی برای کشور هایی که قادر به کنترل یا مقابله با این بیماری نیستند ایجاد می کند . استدلالهایی که برای توجیه علل نقض حقوق مالکیت معنوی در این مورد ارائه شده است، به شرح زیر است:

در ایالات 1. Antiretroviral شرکتهای بزرگ داروسازی با ابداع داروهای موسوم به متحده و اروپا میزان مرگ و میر ناشی از بیماری های ویروسی را تا 75 درصد کاهش داده اند درحالی که حاضر نیستند با کاهش قیمت محصولات خود موجبات نجات جان میلیونها نفر از بیماران کشورهای محروم در قاره افریقا و آسیا را فراهم نمایند.

استفاده بشردوستانه از ح ق الامتیازها 1 ، مخترعان 2. « اگرچه براساس توافق های مربوط به و عرضه کنندگان فناوری های نوین مکلف شده اند افراد نیازمند و غیر متمکن را از مزایای ابداعات خود برخوردار کنند و حق بهره برداری از محصولات خود را با شرایط آسان و قیمت های منصفانه در اختیار آنان قرار دهند اما این توافق ها در اغلب موارد اجرا نشده است.

حدود یک سوم « انستیتوی بانک جهانی 3 » براساس مطالعات انجام شده توسط فعالیت OECD متخصصانی که در بخش تحقیق و توسعه در کشورهای عضو می کنند شهروندان کشورهای در حال توسعه هستند و پدیده فرار مغزها به توسعه نوآوری و گسترش ابداع، اختراع و اکتشافات علمی در کشورهای توسعه یافته کمک شایانی کرده است ، اما جهان توسعه یافته برای جبران زیان کشورهای جهان

1. Humanitarian Use Licenses (HUL)

• اخلاق در تجارت ۷۱

سوم در نتیجه فرار مغزها هیچ اقدامی انجام نداده است.

موافقت نامه « سازمان جهانی تجارت 4 » کشورهای در حال توسعه بارها در اجلاس های راب ه سبب عدم توجه به مشکلات « حقوق مالکیت معنوی در رابطه با تجارت » خاص آنان در دستیابی به فناوری های پیشرفته و بهره برداری عادلانه از حق امتیازها و ابداعاتی که به همه بشریت تعلق دارند مورد انتقاد قرار داده اند ، مهم ترین این انتقادات به شرح زیر است:

الف (کشورهای توسعه یافته یا شرکت های فراملیتی که در نتیجه تحقیق و توسعه به تولید کالاهای مبتنی بر فناوری پیشرفته یا تجاری کردن اختراعات و اکتشافات دست می زنند حقوق انحصاری مربوط به بهره برداری از اختراعات را فقط به معدودی از بنگاههای اقتصادی در کشورهایی که خودشان انتخاب می کنند واگذار می نمایند .حق امتیازها در اغلب موارد بسیار بالا و غیرعادلانه است و این مؤلفه به بالا نگهداشتن قیمت محصولات تولیدی برای مصرف کنندگان تأثیر زیادی دارد.

سازمان جهانی مالکیت « و » سازمان جهانی تجارت « ب (تاکنون هیچ اقدامی از جانب حمایت از حقوق « برای یکسان کردن قوانین و مقررات مربوط به « (WIPO) معنوی در کشورهای عضو به عمل نیامده است و در بسیاری از موارد « مالکیت معنوی حقوق مالکیت معنوی تعدادی از کشورهای در حال توسعه ، به سبب ناتوانی آنها در ثبت ابداعات؛ نوآوریها یا طرحهای ابتکاری و نظایر آنها تزییع شده است.

نیازهای خاص کشورهای « حقوق مالکیت معنوی در رابطه با تجارت » پ (در موافقت نامه در حال توسعه یا فقیر به دسترسی به داروهای حیاتی یا اخذ حق امتیازهای فناوری ها و اختراعاتی که آنها را در مبارزه با بیماری های سخت درمان) با شرایط مناسب و

عمدتاً TRIP هزینه های کم (یاری نماید ، مورد توجه قرار نگرفته است . موافقت نامه به نفع کشورهای توسعه یافته است که هر سال بالغ بر 400,000 اختراع، نو آوری یا اکتشاف در قلمروی آنها به ثبت می رسد که منبع درآمد ارزی هنگفتی برای آنهاست . این موضوع توسط تدوین کنندگان موافقت نامه حقوق مالکیت معنوی در

۷۲ اخلاق در تجارت

نادیده گرفته شده است که همه مخترعان، مکتشفان، نو آوران و « رابطه با تجارت به طور کلی دارندگان حقوق مالکیت معنوی در کشورهای صنعتی از گنجینه دانش بشری که به سرزمین یا فرد خاصی تعلق ندارد بهره گرفته اند، اما بخش عمده ای از آنان خود را متعهد نمی دانند که دین خود را نسبت به بشریت به ویژه در مواردی که اختراع یا اکتشاف آنها در تأمین سلامت میلیون ها نفر از افراد بشری تأثیر مستقیم دارد به گونه ای منصفانه ادا نمایند.

لازم است یادآور شویم که تعداد زیادی از شرکت های فراملی که تأمین کنند ه اعتبارات مربوط به تحقیق و توسعه دانشگاه ها یا واحدهای تابعه خود هستند بدون سهمیم کردن پژوهشگران در دستاوردهای ناشی از اختراعات یا ابداعات آنها به درآمدهای هنگفتی دست یافته اند و انگیزه سودجویی یا کسب درآمدهای نجومی مانع از آن بوده است که اختراعاتی را که مالکیت معنوی آنها ب ه آنان تعلق (Patent) حق الامتیاز یا حق لیسانس گرفته است با شرایط مناسب و عادلانه در اختیار کشورهای در حال توسعه قرار دهند. را TRIP پذیرفته می شوند باید مفاد موافقت نامه WTO ت (کشورهایی که به عضویت همچون سایر موافقت نامه های منضم به سند نهایی دور اروگوئه بپذیرند و آن را رعایت نمایند حتی اگر با آن موافقتی نداشته باشند . پذیرش چنین شرطی برای عضویت در یک سازمان تجاری بین المللی بدون در نظر گرفتن شرایط خاص کشورهای در حال توسعه و فقیر در قاره افریقا، آسیا و امریکای لاتین دور از انصاف و عدالت است.

ث (اختراعات، اکتشافات و نو آوریها به دلایل گوناگون غالباً در کشورهایی به ثبت می رسند که توانمندی بیشتری برای کسب درآمد ارزی از ممر و اگذاری یا بهره برداری از آنها را دارند . تنها چیزی که کمتر مدنظر قرار می گیرد توجه به مصالح جامعه بشری به طور کلی و رفاه شهروندان کشوری است که در پرورش استعداد های پدید آورنده حق مالکیت معنوی نقش اصلی را ایفا کرده است.

و TRIP با توجه به نکاتی که مطرح شد تا زمانی که اشکالات اساسی موافقت نامه

• اخلاق در تجارت ۷۳

کنوانسیونهای مشابه در خصوص بهره برداری از اختراعات، ابداعات و نوآوریها) در مواردی که حقوق اساسی شهروندان کشورهای جهان سوم را نادیده می گیرد (برطرف نشود و برای انتقال فناوریهای پیشرفته به کشورهای جهان سوم از طریق مقابله با انحصار گرایی شرکت های فراملی و حامیان آنها اقدام قاطعی صورت نگیرد نمی توان کشورهایی نظیر چین، هند، برزیل، آفریقای جنوبی را به سبب عدم رعایت مقررات حفظ حقوق مالکیت معنوی) به ویژه در مواردی که نجات جان انسانهای محروم مدنظر است) مورد انتقاد قرارداد و اقدام آنها را در زمینه تولید و عرضه فرآورده های حیاتی دانش پایه به قیمتهای ارزان با موازین اخلاق تجاری مغایر دانست 1 .

اخلاق حرفه ای و مسئولیت اجتماعی شرکتها

اخلاق حرفه ای در ساده ترین تعریف عبارت —

تلگرام:

@Razeghi1395

ایمیل:

Mohamad.j630@yahoo.com